

۱۵۲۹۹.۵

زنان آسمانی

سیمای زنان نمونه

تألیف

عباس قدیانی

کتابخانه ملی ایران

سرشناسه	: قدیانی، عباس، ۱۳۴۲
عنوان و نام پدیدآور	: زنان آسمانی «سیمای زنان نمونه» / تألیف: عباس قدیانی
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۲۱۲ ص.
شابک	: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۳۳۱ - ۵۰۰ - ۰
وضعیت فهرستنویسی	: قیفا
موضوع	: زنان در قرآن - زنان در اسلام
موضوع	: Women in the Qur'an - Women in Islam
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ق ۴ / ۹ / ۱۰۴ BP
رده‌بندی دیویی	: ۳۹۷/۱۵۹
شماره کتابخانه ملی	: ۴۸۳۹۱۱۷

نشر آرون

زنان آسمانی

سیمای زنان نمونه

تألیف: عباس قدیانی

انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۳۹۶

چاپ مهرگان: ۱۰۰ نسخه

۲۲۰۰۰ تومان

نشانی: میدان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۱۰۵ - خیابان منیری جاوید

تلفن: ۶۶۹۰۸۵۰

پلاک ۱۰۵ - واحد ۳

وبسایت: www.arvannashr.ir

ایمیل: Arvannashr@yahoo.com

فهرست

۹	 دیباچه
۱۲	 اشاره مستقیم قرآن به نام‌ها
۱۳	 اشاره غیر مستقیم به برخی زنان

سیمای زنان نمونه در قرآن و ایرانیان

۲۱	 حوا «همسر حضرت آدم (ع)»
۲۳	 خلقت حوا
۲۴	 ازدواج حوا و آدم
۲۷	 وفات حوا
۲۸	 اوقا «مادر حضرت ابراهیم (ع)»
۳۱	 هاجر «مادر اسماعیل و همسر حضرت ابراهیم (ع)»
۳۱	 هاجر در قرآن

۳۷	ساره «همسر حضرت ابراهیم (ع)»
۳۸	ازدواج ساره با ابراهیم (ع)
۴۰	تولد اسحاق
۴۱	همسر حضرت اسماعیل
۴۲	پیدایش مردم در مکه
۴۳	نای کعبه
۴۴	رحیل «مادر حضرت یوسف (ع)»
۴۵	زندگ مادر حضرت یوسف (ع)
۴۷	رحمه «همسر حضرت ایوب (ع)»
۴۸	ایوب اسیر صحر و سیاس
۵۵	بتشیع «مادر حضرت یحیی (ع)»
۵۵	مادر سلیمان
۵۸	آسیه «همسر فرعون»
۶۱	آسیه در آیات و روایات
۶۴	آسیه از منظر قرآن
۶۵	ویژگی‌ها و فضائل آسیه در قرآن
۶۵	۱. الگو برای مؤمنان
۶۸	۲. دفاع از مظلومان و بی‌گناهان
۷۲	شهادت آسیه
۷۳	یوکابد «مادر حضرت موسی (ع)»
۷۴	ولادت موسی (ع)
۷۵	موسی در تنور آتش
۸۰	فرزند نیل
۸۱	کلثم «خواهر حضرت موسی (ع)»
۸۸	صفورا «همسر حضرت موسی (ع)»
۹۲	شخصیت صفورا

۹۳	 بلقیس «همسر حضرت سلیمان (ع)»
۹۳	 ملکه قوم سبا
۹۴	 هدهد و خبری از ملکه سبا
۹۶	 نامه سلیمان به ملکه سبا
۱۰۳	 ورود ملکه به قصر مخصوص سلیمان
۱۰۴	 ساجده گار ملکه سبا
۱۰۵	 خانه «مسر زکریا (ع)»
۱۰۷	 نشانه ای بر ولادت یحیی
۱۰۸	 یحیی پیامبر است
۱۰۸	 صفات برجسته یحیی
۱۱۰	 یحیی در آستانه شهادت
۱۱۱	 حنّه «مادر حضرت مریم (ع)»
۱۱۱	 حنه کیست؟
۱۲۰	 حضرت مریم «مادر حضرت عیسی (ع)»
۱۲۲	 تولد مریم
۱۲۷	 بارداری مریم
۱۳۱	 فضایل مریم
۱۳۳	 وفات حضرت مریم (ع)
۱۳۳	 حضرت خدیجه (س) «همسر گرامی حضرت محمد (ص)»
۱۲۰	 خدیجه در دوران جاهلیت
۱۳۴	 نخستین بانوی مسلمان
۱۳۵	 خصوصیات حضرت خدیجه (س)
۱۳۶	 خدمات حضرت خدیجه به اسلام
۱۳۷	 آخرین مال
۱۳۹	 ازدواج خدیجه (س)
۱۴۱	 ایمان و فداکاری خدیجه

۱۴۳	 مقام خدیجه (س) در بهشت
۱۴۳	 وصیت حضرت خدیجه (س)
۱۴۴	 وفات خدیجه (س)
۱۴۵	 حضرت فاطمه زهرا (س) «اسوه کامل، بانوی نمونه اسلام»
۱۴۶	 تولد
۱۴۹	 القاب حضرت فاطمه (س)
۱۵۱	 فاطمه (س) و آیه تطهیر
۱۵۳	 مباحات
۱۵۶	 دبیر نامه‌ها از فاطمه (س)
۱۵۷	 فاطمه (س) حاض و لایت علی (ع)
۱۵۸	 بنت عمیس
۱۶۲	 ام کلثوم، «دختر امام علی (ع)»
۱۶۳	 ام هانی «خواهر گرامی امام علی (ع)»
۱۶۴	 آمنه بنت وهب «مادر گرامی حضرت محمد (ص)»
۱۶۵	 حلیمه سعدیه «دایه گرامی حضرت محمد (ص)»

مادران ائمه اطهار علیهم السلام

۱۶۹	 فاطمه بنت اسد «مادر گرامی امیرالمؤمنین علی (ع)»
۱۷۰	 رسول خدا (ص) در خانه ابوطالب و فاطمه
۱۷۱	 فاطمه مادر حضرت علی (ع)
۱۷۲	 فاطمه بنت اسد، از نخستین زنان مسلمان
۱۷۲	 فاطمه بنت اسد در قرآن
۱۷۲	 هجرت به مدینه
۱۷۴	 وفات

حضرت فاطمه زهرا (س) «مادر گرامی امام حسن (ع) و امام حسین (ع)»	۱۷۵
ولادت	۱۷۵
فضایل	۱۷۵
علاقه پیامبر نسبت به حضرت فاطمه (س)	۱۷۶
ازدواج	۱۷۷
توبه‌ییه‌ها (پیامبر (ص) پس از ازدواج فاطمه (س))	۱۷۷
فرزندان	۱۷۸
علاقه پیامبر به فرزندان فاطمه (س)	۱۷۸
در سوگ پدر	۱۷۸
مظلومیت فاطمه پس از وفات پیامبر (ص)	۱۷۹
خطبه فدک	۱۷۹
شهادت و دفن	۱۸۰
مخفی ماندن قبر مطهرش	۱۸۰
شهربانو «مادر گرامی امام سجاد (ع)»	۱۸۱
فاطمه دختر حسن بن علی (ع) «مادر گرامی امام محمد باقر (ع)»	۱۸۲
ام فروه (س) «مادر گرامی امام صادق (ع)»	۱۸۳
حمیده «مادر گرامی امام کاظم (ع)»	۱۸۵
اسامی، کنیه، القاب	۱۸۶
خانواده و نژاد	۱۸۷
ماه فروزان	۱۸۸
پیوند دو نور الهی	۱۸۸
ماجرای ولادت امام کاظم (ع)	۱۸۹
شایسته کرامت الهی و تحت نظر فرشتگان	۱۹۱
کرامتی از سوی خدا به دو امام معصوم	۱۹۱
حمیده و محمود	۱۹۱
تحت تربیت و تعلیم ائمه (ع)	۱۹۲

- ۱۹۲ فقیه آل محمد (ص)
- ۱۹۳ راوی انوار صادقی
- ۱۹۵ خرید ترجمه برای فرزند
- ۱۹۶ حضرت حمیده در نگاه علما و اندیشمندان
- ۱۹۸ فرزندان
- ۱۹۸ ترجمه «مادر گرامی امام رضا (ع)»
- ۲۰۲ بیکه «مادر گرامی امام جواد (ع)»
- ۲۰۳ سمانه «امام هادی (ع)»
- ۲۰۴ خدث «مادر امام حسن عسکری (ع)»
- ۲۰۸ ترجمه «مادر امام زمان (عج)»
- ۲۱۱ منابع و مآخذ

دیباچه

قرآن کریم بزرگترین و اعلا‌مت‌ترین کتاب مسلمانان که رسول خدا(ص) آن را به همراه اهل بیت شریفش (ع) نزد ما به امانت گذاشت تا با تمسک به این دو گوهر گرانبها خود را از سجالاب فساد و گمراهی نجات داده و راه سعادت پیش گیریم.

قرآن کریم کلام آسمانی که خداوند (عز و جل) در آن بسیاری از سرگذشت‌های ملل و اقوام تاریخ را ذکر کرده و آن را برای ما سرمشق قرار داده است تا از آنها درس و عبرت بگیریم.

بخشی از این سرگذشت‌های تاریخی، اخلاقی تربیتی و اجتماعی مربوط به زنان می‌باشد.

در قرآن مجید، اغلب دوباره زنان مؤمن و باایمان سخن گفته شده است. تنها چهره منفی که اشاره می‌شود، مربوط به زن ابولهب که در سوره مبارکه لهب است. ابولهب سرسخت‌ترین دشمن رسول اکرم(ص) بود و به

عنوان «هیزم کش» معروف است. او طنابی بر گردن دارد و به نشانه نمونه‌ای از انسان‌های بی‌ایمانی است که به لعن و نفرین ابدی گرفتار شده‌اند. قرآن در خصوص صفات زنان و مردان مسلمان می‌فرماید:

«ان المسلمین و المسلمات و المؤمنین و المؤمنات و القانتین و القانتات و الصادقین و الصادقات و الصابریان و الصابرات و الخاشعین و الخاشعات و المتصدقین و المتصدقات و الصائمین و الصائمات و الحافظین فروجهن و الحافظات و الذاکرین الله کثیراً و الذاکرات اعد الله لهن مغفرة و اجرا عظمی». «عظمت»

خداوند بزرگو، با ایمان، مطیع فرمان خدا، راستگو، شکیبای، خدا ترس، انفاق کننده، روزه دار، پاکدامن و آنان که قنوان به یاد خدا بودند، آمرزش می‌دانش عظیم فراهم کرده است. خداوند در این آیه صفات از اوصاف کمال را یادآور شده است و در آیه پنج سورة تحریم نیز صفات دیگری از صفات زنان کامل را بیان فرموده است:

«... مسلمات مؤمنات قانتات عابدات سائحات...»

«زنان مسلمان، مؤمن، متواضع و مطیع توبه کننده، عبادت کننده خداوند و مهاجر الی الله.»

همچنین در آیه سی و چهار سورة نساء صفات دیگری از زنان کامل ذکر شده است:

«... فالصالحات قانتات حافظات للغیب بما حفظ الله...»

«زنان صالح، مطیع و آنان که خواسته خدا را در غیاب حفظ می‌کنند.» قرآن کریم در آیات یاد شده سیمای مردان و زنان کامل را ترسیم نموده

است.

با توجه به این آیات درمی یابیم که زن از جهت پیمودن مدارج عالی کمالات انسانی و اخلاقی با مرد در یک صف واحد قرار دارد و قرآن کریم نه تنها تفاوتی بین زن و مرد از نظر رسیدن به کمالات معنوی و انسانی قائل نیست؛ بلکه علاوه بر آن برای رشد و تعالی زنان، الگو و اسوه نیز معرفی می نماید.

قرآن کریم به ذکر مصادیقی چون فاطمه (س)، مریم، آسیه و... که در حقیقت زنان تربیت شده مکتب الهی هستند و با اطاعت از اوامر الهی به قرب حق تعالی رسیده اند به زنان می آموزد که با پیروی از این اسوه های فضیلت می توانند توانایی ها و استعداد های بالقوه خود را شکوفا نمایند و به کمال واقعی برسند.

قرآن کریم کتاب زندگی سر و عبرت آموز است و تعمق در هر یک از آموزه های آن، درس های بزرگ و پندهای اساسی برای زندگی انسان جویای سعادت دارد.

سوره کوثر قرآن کریم در شأن حضرت فاطمه (س) نازل شده است. کفاری که تاب و تحمل روشنگری ها و بزرگی پیامبر اسلام (ص) را نداشتند به خیال اینکه آن حضرت پسر ندارد، به یکدیگر می ستازد و می دادند که بعد از پیامبر نسل این خاندان ادامه نمی یابد.

اما سوره کوثر بر همه افکار پوچ بدخواهان خط باطل کشید

بسم الله الرحمن الرحيم

انا اعطیناک الکوثر. فصل لربک وانحر. ان شانک هو الابر.

به نام خداوند بخشنده مهربان

ما تو را [چشمه] کوثر دادیم. پس برای پروردگارت نماز گزار و قربانی

کن. دشمنت خود بی تبار خواهد بود.

اشاره مستقیم قرآن به نام‌ها

در قرآن فقط نام یک زن به صورت مستقیم برده شده که آن حضرت مریم است. یکی از سوره‌های قرآن مریم نام دارد و در آیات متعددی به طور مستقیم نام وی برده شده است.

حضرت مریم

در قرآن کریم، نام مریم در سوره‌ها و آیات مختلف آمده است. آل عمران، ابراب، صف، مؤمنون، تحریم، حدید، بقره، زخرف و نساء از سوره‌هایی هستند که در آنها از حضرت مریم و حضرت عیسی پسروی یاد شده است.

سوره نساء در بقره و قولهم علی مریم بهتاناً عظیماً؛ و اینزابه سزای کفرشان و آن تهمت: رنگی که به مریم زدند.

سوره آل عمران، فتبها یا بقبول حسن و أنبتنا نباتاً حسناً و کفلها زکریا کلما دخل علیها زکریا المحراب فجدها رزقاً قال یا مریم انی لک هذا قالت هو من عندالله إن الله یزرق من یشاء بغیر حساب: پس پروردگارش وی [= مریم] را با نیکویی پذیرا شد و او را نیک بار آورد و زکریا را سرپرست وی قرار داد زکریا هر بار که در محراب بر سر او می‌نشاند او را نوحی خوراکی می‌یافت [می‌گفت ای مریم این از کجای تو آمده است او در پاسخ می‌گفت این از جانب خداست که خدا به هر کس بخواهد بی‌شمار روزی می‌دهد.

سوره تحریم، و مریم اینت عمران التی احصنت فرجها فنفعنا فیہ من روحنا و صدقت بکلمات ربها و کتبه و کانت من القانتین؛ و مریم دخت عمران را همان کسی که خود را پاکدامن نگاه داشت و در او از روح خود دمیدیم و سخنان پروردگار خود و کتاب‌های او را تصدیق کرد و از

فرمانبرداران بود.

اشاره غیر مستقیم به برخی زنان

اما زنانی هم هستند که در قرآن کریم به آنها اشاره شده البته غیر مستقیم. حوا همسر حضرت آدم (ع)، آسیه همسر فرعون، سارا همسر ابراهیم، هاجر همسر ابراهیم، یوکابد مادر موسی، صفورا همسر موسی و دختر شعیب، یصابات همسر زکریا، حنه همسر عمران، همسر ایوب، بلقیس، مریم (ن)، خدیجه (س).

قرآن برای هر یک از این زنان صفت یا صفات بارزی را به عنوان شاخصه ذکر می نماید که ترتیب یاد شده به آن صفات اشاره می شود:

۱- حوا همسر حضرت آدم (ع) نباتات بود.

«قَالَ رَبِّنا ظَلَمْنا انْفُسَنا وَ اَنْزَلْنا مِنْ لَدُنْكَ اِسْمًا...» بروردگارا! ما به خود ستم کردیم و اگر تو ما را نبخشایی و بر اسمی ننمایی هر آینه از زیانکاران خواهیم بود.^۱

۲- آسیه همسر فرعون از مؤمنات و مشتاقان خدا بود.

«وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا...» خداوند برای کسانی که ایمان آورده اند آسیه زن فرعون را مثال می زند... آنگاه که [در مقابل تهدیدات فرعون] گفت: پروردگار! خانه ای در نزد خودت (بهشت)، برای من بنا نما...^۲

۳- سارا همسر ابراهیم از قائمات و خدمتگزاران پیامبر بود.

«وَ امْرَأَتُهُ قَانِمَةٌ...» و همسر او به خدمتگزاری به پا بود...^۳

۱. اعراف: ۲۳، البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۱، ص ۸۶

۲. تحریم: ۱۱

۳. هود: ۷۱، تفسیر المیزان، ج ۱۰، ص ۲۲۳ / قصص انبیاء در المیزان.